

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ו' טבת תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים ל | דף הכולל: שבת קלג.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תק"מ עד סעיף ה'.
מוסר: אהבת חסד - פרק ב' עד 'אחר כך ביקש אברהם אבינו'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'ארבע שמיעות הם' עד שער הקנאה 'ומי שזוהר שלא יקנא'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

לקול צלילי השיר 'ימים', נכנס מרן זצ"ל לאולם ו... ניגש היישר אל היבר' | שווי המניה זינק מ-16 אלף דולר ל-800 אלף דולר! - בזכות העצה של היבית ישראל' זצ"ל | היהודי שהניח את מכנסיו בקופת הצדקה | 2044

יהלומים מגדולי ישראל

**"או! עוד לא למדתי כל מה שצריך!" -
הזעקה שנפלטה מרבן של ישראל מרן הגר"ח
קנייבסקי שליט"א בעת שחישב את גילו**

Yaakov Nahumi/Flash90

'בקודש פנימה' - הגאון רבי גדליה הוניסברג שליט"א

קדשים כפי שחיבר "דרך אמונה" על זרעים.
דבר שני, רבינו שליט"א אמר לי פעם, שד' יעזור ויזכה לאריכות ימים ולבריאות, הוא מעוניין לחבר כעין משנה ברורה על סדר טהרות. ישנם דברים נוספים שאמר לי רבינו שליט"א במהלך השנים, שמעוניין לחבר על דברים שאינם קלים ועל כן הוא מעוניין לכתוב פירוש קל. לדוגמה, פרק גט פשוט בבא בתרא זהו פרק קשה עם תוספות ארוכים, רבינו שליט"א רוצה להוציא על זה חיבור שיהיה יותר קל ללמוד פרק זה.
רבינו שליט"א למד בחברותא שנים רבות עם הגאון רבי בערל דב וינרוט זצ"ל, בתוך כל הלימודים שלמדו יחד, מלבד לימוד הירושלמי - כאשר אף ערכו את הפירוש הידוע "תולדות יצחק", הם גם למדו יחד בחברותא שולחן ערוך חושן משפט עם כל קצות החושן כסדר.

השבוע באחד הבקרים דיבר רבינו שליט"א עם בנו הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א ואמר לו: "השבוע בע"ה יום בר המצוה שלי". רבינו שליט"א אינו אוהב לומר "יום הולדת" ואומר "יום הבר מצוה".
פעם סיפרתי על כך לרבינו מרן הגרא"ל שטינמן זצוק"ל ואמר לי: "אצל ר' חיים אין דבר שלא קשור למצוה, הכל סביב מצוה, לכן האוזן שלו אינה שומעת את המילים 'יום הולדת' כי זה לא ענין של מצוה, 'יום בר מצוה' זה קשור למצוה".
רבינו שליט"א חישב עם בנו את גילו ואמר שנהיה בן 93, מיד זעק רבינו שליט"א: "או! עוד לא למדתי כל מה שצריך!"

למאי נפקא מינה בשביל רבינו שליט"א הגיל?
סביב המשפט שרבינו אמר מסתרות שאיפותיו הגדולות שאותן אי אפשר לתאר ואותן הוא רצה לבטא. תכנית אחת כולנו יודעים - רבינו שליט"א חפץ להשלים חיבור "דרך חכמה" על

רבינו שליט"א סיפר לי שהייתה לו תכנית להוציא חיבור על

מספיק כתוב עליהם, כדי שתהיה יותר תועלת". כן רצה לכתוב ספר על דיני בר מצוה. רבינו כתב על רמב"ם הלכות שכנים, עיין הרבה בסוגיה הזו וכתב בזה הרבה הערות. בסופו של דבר הביא חלק מהדברים בספרו "קריית מלך".

מיד לאחר בר המצוה כתב רבינו שליט"א חיבור על שילוח הקן. ואמר לי שכשהתבגר יותר החליט לא להדפיס מזה, לבסוף חלק מזה מודפס בספרו "שיח השדה" חלק ג' בסוף מסכת חולין וחלקו נמצא בספרו "נחל איתן".

עוד סיפר רבינו שליט"א שרצה להוציא חיבור על פני השדה בכל הספיקות שנופלים בו בנוגע לכל דיני התורה, כגון אם הוא חייב בתרומות ומעשרות, בפאה וכדו', ורצה להגיע ל-240 ספקות ולקרוא לספר "כיכר לאדן", כיכר בגימטריא 240. חלק מהנושאים הללו הובאו בחיבור שכתב "פתשגן הכתב" הנמצא באחד מכרכי הספר "שיח השדה".

כן חשב לכתוב ספר על כיבוד אב ואם. פעם אמר לי רבינו שליט"א: "אין לך מושג כמה תכניות יש לי". רצה לכתוב פירוש קל על כל התלמוד ירושלמי כדי שהלומד יוכל ללומדו בקלות. חיבור זה יצא לבסוף משיעורי רבינו שליט"א על הירושלמי, על-די חתנו הגאון רבי זליג ברוורמן שליט"א.

השאיפות העצומות של רבינו הגדול שליט"א מכניסות אותנו לעולם נעלה ונשגב של מושגים מרוממים ונאצלים והלוואי ונזכה להתחזק מכך מעט בשאיפות ובניצול הזמן.

(גיליון 'במה')

מנחת חינוך, וסיפר לי בנו הגאון רבי יצחק שאול שליט"א, שרבינו שליט"א למד בחברותא עם גיסו הגאון רבי שאול ברזם זצ"ל את המנחת חינוך.

תכניותיו של רבינו שליט"א הן רבות ולא בכדי אמר כזה משפט מצמרר כשחישב את גילו, "אוי! עוד לא למדתי כל מה שצריך!"

להלן כמה דוגמאות שרבינו שליט"א בעצמו ביטא שחפץ להוציא על כך חיבורים: פעם סיפר לי בערב חנוכה שרצה להוציא ספר על כל ההלכות הקשורות להקרבה בבמות בזמן שהיה היתר של במות, ולבסוף הביא חלק מהדברים בספרו "נחל איתן".

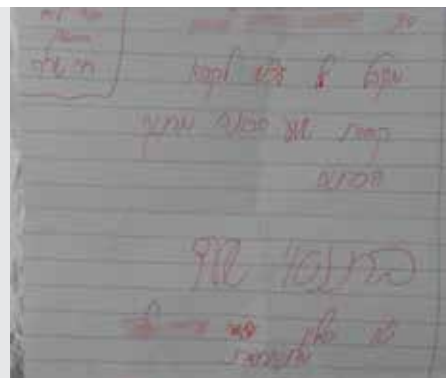
יום אחד אמר לי כמשיח לפי תומו שחפץ להוציא ספר עם כל הדינים של עירוב תבשילין שכל אחד יוכל ללמוד בקלות את ההלכות הללו שנוגעות לכל אחד.

עוד חפץ רבינו שליט"א להוציא ספרים באותה מתכונת של ספרו "נחל איתן" על עוד נושאים: על בן סורר ומורה, וכבר הביא תכנית של חיבור כזה לבנו הגאון רבי אברהם ישעיהו שליט"א, ואף הוציא ספר שנקרא "מוסר אב" על בן סורר; כן חפץ להוציא חיבור על נושא יפת תואר וגם על כך הביא רקע לספר לאחד מבניו; כן רצה להוציא חיבורים על עיר הנידחת ועל זקן ממרא; בנוסף רצה לכתוב קונטרס מיוחד על הלכות כיסוי הדם עוד כשלמד בישיבת לומז'א, ולאחר שראה שנתחבר על כך חיבור כבר לא ראה צורך בכך.

תמיד אומר לי רבינו שליט"א: "חפשתי לכתוב על דברים שלא

סגולות וישועות

"אתה יודע, יענקי?", פנה האב לבנו בן התשע, היום בערב שושי מתארסת". להפתעתו, ענה הילד: "כן, אני יודע"... גבותיו של האב התרוממו בפליאה. ואז שלף הילד פתק מקומט מכיסו...

במקום לענות, שלף הילד פתק מכיסו, וכך היה כתוב שם בכתב עגול וילדותי:

"א מרחשוון תשפ"א לפ"ק. מוצ"ש אור ליום ראשון פרשת חיי שרה. אני יענקי פ' מקבל על עצמי לקרוא קריאת שמע בכוונה מתוך הכתוב, בתנאי שעד ט"ו כסלו שושי מתארסת. וה' יעזור שיתקבלו התפילות".

וכל מילה נוספת מיותרת.

קורא 'הפותח' שסיפר לנו את המעשה, אף שיגר לנו צילום מהפתק המדובר, והרי הוא לפניכם.

המעשה שלפנינו אירע השנה לפני כשלושה שבועות, ב"ד בכסלו.

בבית משפחת פ' מתכוננים בהתרגשות לקראת אירוסי הבת שיתקיימו בעז"ה הערב, אור לט"ו כסלו, בשעה טובה ומוצלחת. זה הזמן לבשר לילדי המשפחה על השמחה המתרגשת ובאה... "אתה יודע יענקי?", פונה האב לבנו בן התשע, היום בערב שושי מתארסת" (השמות בדויים, כמובן).

הוא הופתע מתגובתו של הילד: "כן, אני יודע".

"איך אתה יודע?" שאל בפליאה.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? dirshu@dirshu.co.il - שלח מייל ל-

התכוננתי בהתרגשות ליציאה מהבית, אבל ברגע שיצאנו מהבניין הרגשתי מאד לא טוב, והזכרתי לעלות חזרה הביתה. נשכבתי לנוח, ולפתע שמעתי קולות משונים עולים מהסלון...

Matanya Tausig/FLASH90

האזרח שהציל

כמו פיצוצים של מים או של אש. קמתי ונחרדתי לראות, שחנוכיה של אחד הילדים, שהיתה עשויה עץ, עולה באש. הייתי האדם היחיד בבית שיכול היה לשים לב לדבר כזה, כי בני הבית הלכו לנוח אחרי הדלקת נרות. בקול לא לי צעקתי "שריפה!" והערתי את כולם. ברוך השם, הצעקה הגיעה בזמן והשריפה כובתה. הבית היה בנוי מעץ והוא ניצל משריפה שעלולה היתה לכלותו כליל.

אחר כך התברר, שהחולשה שתקפה אותי בליל שבת הגיעה בשל צהבת שהתפתחה אצלי לאחר שקיבלתי מנת דם לא תקינה. הטעות התבררה למפרע כהצלה. מאז בכל שנה בחנוכה אחי מתקשר אלי להודות לי על שהייתי השליח להציל את ביתו משריפה. אז גם אני מודה להשם על רפואתי, ועד היום יש לנו ויכוח, מי עשה חסד עם מי...

(גיליון השגחה פרטית)

מספר הרב החסיד ר' אהרן שפר שליט"א מבני ברק: לפני כשלושים שנה חליתי במחלת מעיים שהצריכה ניתוח מורכב בבית החולים מונסהיינר באמריקה. נסעתי אז עם אבי הרה"ח ר' שאול זצ"ל, כיון שבני נולד לי אז, ואשתי לא יכלה לנסוע. אחי היקר, ר' צבי שליט"א שמתגורר באזור, אירח אותנו. אבי ואני לא ידענו אנגלית, ור' צבי ואשתו הלכו איתנו לרופאים והם הסבירו לנו את כל התהליך. קשה לתאר את ההתמסרות המופלאה שלהם. ברוך השם, הניתוח עבר בהצלחה, אבל הייתי עדיין חלש מאד. לא יכולתי לחזור מיד לארץ, ונשארתי בבית אחי. בליל שבת חנוכה רציתי מאד ללכת לבית כנסת. חשבת ששכר עבר מספיק זמן, והשתוקקתי להתפלל בציבור. התכוננתי בהתרגשות ליציאה מהבית, אבל ברגע שיצאנו מהבניין הרגשתי מאד לא טוב, והזכרתי לעלות חזרה הביתה כדי לנוח. נשכבתי לנוח, ולפתע שמעתי קולות משונים עולים מהסלון,

קול העם

"כעבור יומיים מתקשרים אלי מהבנק לדווח שסכום של שלושים אלף יורו נכנס לחשבוני! הזעתי מהתרגשות וטלפנתי מיד לידידי העסקן. הנה ציטוט מדבריו..."

"ברוך הגבר אשר יבטח בה"

מכובד. הנ"ל בוודאי לא ישיב פני ריקם. הפעם, נסיעתי היתה למען משימה שונה לחלוטין. עקב אסון במשפחה מסוימת, קיבלנו לאומנה יתומה בת שלוש. היא גדלה בביתנו כבת בכורה, ולאחריה נולדו עוד בנים ובנות. היא התחנכה למופת והגיעה לפירקה, ולרש - כלומר אני - אין כל. נחלצתי חושים לממן את חתונתה, ביגוד, הנעלה, אולם, תזמורת, שכירות דירה, תכשיטים ועוד כהנה וכהנה הוצאות, וכל זה מכסף שלא היה לי... אבל הקב"ה הוא אבי יתומים, ואני בסך הכל שליח קטן שלו לעשות השתדלות שהכל יסתדר, והבחורה תזכה לבנות בית נאמן בישראל.

נחתתי בעיר הבירה האירופית, ברקע חורף מושלג, אבל ליבי שופע אופטימיות. נהג המונית שגייסתי היה חביב למדי, והתחלנו

שמי בצלאל, אני משמש בתפקיד מסוים במוסד שיש לו קשר להרבצת תורה, ובין עיסוקי השונים במוסד נסעתי מספר פעמים למדינה אירופית כדי לאסוף כסף עבור לומדי התורה בעירנו. זה לא סוד, שאנשים רבים וטובים נהנים לתרום לבתי תמחוי, לארגוני רפואה ולמוסדות חסד, אבל להחזקת אברכים? פה כבר היד שוקלת חצי טון עד שהיא מתמרנת איכשהו לכיס. תכל'ס, היתה עמי רשימת כתובות של יהודים טובים, ביניהם כמה גבירים שהכרתי. את חלקם פקדתי בעבר והצלחתי להביא מהם סכום נאה למדי. בין רשימת הגבירים התנוסס שמו של גביר ירא שמים ויקר מאוד, אשר לפני מספר שנים קיבל אותי במאור פנים ותרם לנו סכום מכובד מאוד. שמו התנוסס בראש הרשימה, מה שגרם לי נחת והרבה ביטחון עצמי, שאחזור מחו"ל עם הישג

תשובה מתחמקת. "תכל'ס, עם כמה חזרת?" מלמלתי משהו. "רגע, רגע, תגיד לי, האם נכנסת לביתו של הגביר, זה שנתן לך בעבר סכום גדול?" לא הצלחתי להגיע אליו, תירצתי תירוץ קלוש. "וואו, חבל, זה בן אדם לארג', היית חייב לעשות הכל כדי לפגוש אותו".

השיחה הסתיימה כשבפני טעם מריר. אולי בכל זאת הייתי מתאמץ קצת, ודוחה את הנדר המטופש הזה? אבל שוב חזרה אלי ההכרה: 'אתה פגום באמונה'. כעסתי על עצמי. כעבור שעה, אותו ידיד חוזר אליי נרגש עד השמים. "תן לי בבקשה את מספר חשבון הבנק שלך, דחוף". נתתי לו, וההוא מקצר: "אחזור אליך מאוחר יותר".

הידיד לא חזר אלי, אבל כעבור יומיים מתקשרים אלי מהבנק לדווח שסכום של שלושים אלף יורו נכנס לחשבוני. הזעתי מהתרגשות וטלפנתי לידידי העסקן. ציטוט מהעדכון שלו. "לא תאמין. עשר דקות אחרי ששוחחנו, התקשר אלי בנו של הגביר והתעניין בנושא אחר לגמרי. ושתבין, הסיכוי שהוא יחפש דווקא אותי דומה לסיכוי להקים את החומה שתפריד בין ארה"ב למקסיקו. בסוף השיחה שאלתיו מדוע לא תרמתם לבצלאל, הוא אסף תרומות למען כלה יתומה? הבן ששמע עליך בעבר, טען שלא הגעת למשרדי אביו, והוא יודע זאת כמי שאחראי על תרומות המשפחה. אבל הוא ישמח מאוד לקבל את חשבון הבנק שלך כדי לעזור בחתונה. נו, כמה הוא נתן?"

"ב"ה הכסף הזה הספיק לה-כ-ל, ועוד נשאר להם חיסכון מכובד לרכישת דירה בעתיד.

"ברוך הגבר אשר יבטח בה".

(ב'ך בטחנ'ו - מאת ר' צבי נקר, הובא בגיליון 'קבלת שבת')

לנוע מוילה לווילה, מרחוב לרחוב, משכונה לשכונה. ולצערי, אותם תורמים שנתנו לי פעם מאה או חמש מאות דולר הפעם נתנו רק עשר או עשרים יורו, חלקם נעלמו לחלוטין, חלקם התחמק, ובקיצור, אחרי שבוע אני בקושי מגרד חמש מאות יורו ויוצא בגירעון גדול מהסיפור הזה.

אלא מה, היתה בי נחמה אחת קטנה. הגביר הגדול. אחרי כל כישלון ואכזבה תגיע ישועה, ניחמתי את עצמי. לא נורא, גביר פלוני ייתן בעין יפה, הוא לבטח לא ישיב פני ריקם. בכל זאת הכנסת כלה יתומה לחופה זה נוגע ללב, זה פותח את הכיס והלב. היה זה יום לפני טיסתי לארץ, הזמנתי את נהג המונית שלי, וליבי מלא תקווה לצאת מכאן מדושן למרות התרומות הדלות עד כה. רק הגביר יכול...

לפתע גאה בי זעם על עצמי, סוג של אכזבה עצמית מעבודת השם שלי, מן האמונה שיש בה קטנות מוחין, והרבה סדקים. "ארור הגבר אשר יבטח באדם". 'ריבוננו של עולם', נזפתי בעצמי. 'בצלאל, איך אתה לא מתבייש לתלות מבטחך בבשר ודם? 'אל תבטחו בנדיבים' - ואני כבר יותר משבוע תולה תקוות ביהודי טוב ויקר. אבל אני, הנסיך, בנו של מלך העולם, משליך יהבי על מי? על בן אדם שאין לו תשועה? וכדי לחזק את עצמי, מיד באותן שניות נדרתי - זהו, עד כאן! אני לא ניגש לגביר, ויורד מן ההשתדלות הזאת. הקב"ה יעשה הטוב בעיניו. אני הקטן, משיל ומנטרל את מבטחי בבני אנוש.

למחרת נחתתי בישראל, הסתרתי מאשתי את הישגי העלוב ושידרתי עסקים כרגיל. עוד חודש חתונה, ואנה אני בא. באותו לילה מתקשר אלי ידיד טוב, עסקן חשוב מעיר סמוכה, ומתעניין. "נו, בצלאל, איך עלה מבצע ההתרמה שלך?" ענית

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם מקבל רכילות צריך לבקש מחילה מהאדם שעליו סופרה הרכילות?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

א. יתחזק להוציא את הדבר מלבו שלא להאמין בו; ואפילו אם קשה עליו הדבר ביותר - יחשוב אולי גרע המספר או הוציא איזה פרט, או שינה בנעימת הדברים וכדו' ובזה שינה את משמעות

בהלכות רכילות כלל ה סעיף ז - הנלמד היום בסדר הלימוד היומי - כותב החפץ חיים את סדר התשובה למי שמי שעבר וקיבל רכילות:

המעשה מטוב לרע.

ב. יקבל על עצמו שלא לקבל עוד לשון הרע ורכילות על אף אדם מישראל.

ג. יתודה על עונו.

בביאורים ומוספים של 'דרשו' מציינים, שהחפץ חיים לא הזכיר כאן שעל מקבל הרכילות לבקש מחילה מהאדם שעליו סופרה הרכילות. ויש להבין מדוע? והלא מספר רכילות צריך גם לבקש את מחילת האדם שעליו סיפר, ובמה שונה דין המקבל מדין המספר?

ההסבר שכותבים לכך האחרונים הוא, שאיסור קבלת לשון הרע ורכילות אינו איסור של 'בין אדם לחברו', שכן חברו לא ניזק והצטער מכך. ורק אם מחמת הרכילות ששמע וקיבל, הלך וציער את חברו, או שסיפר את הדבר לאחר, שזה נחשב להיזק - אז צריך לבקש מחילה על הצער וההיזק שגרם לו. ומטעם זה יש שהוסיף, שאף אסור למקבל הרכילות לבקש מחילה מחברו, כי בבקשתו זו יגרום לו צער ועגמת נפש מכך שדיברו בגנותו. ופעמים שאף יש בזה איסור רכילות, אם חברו יכול להבין מכך מי הוא זה שסיפר עליו את הדברים.

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע זרק הסטייפלר את הסיגריה מפיו?

פסחים ל

יין נסך

ונוהר סבא בנושא זה: כבר בבחרותו קיבל על עצמו שלא לבקש סיגריה מאיש. סבא נוהר מאוד שלא להדליק את הסיגריה מנרות בית הכנסת. בהיותו בישיבה הקפיד שלא לפתוח את התנור כדי להדליק את הסיגריה, שמא ימעט את חומו. בפסח לא עישן מחשש חמץ, ובשנת שמיטה נמנע מלעשן שמא יש בטבק חשש גידולי שביעית. סיגריות מאמריקה לא עישן משום ששמע על חשש כשרותי קלוש שיש בהן.

'רגלי חסידיו ישמור' - פעם בשנת שמיטה הביאו לו סיגריות מחו"ל שאין בהן חשש שביעית. סבא התחיל לעשן, ולפתע אחזו חיל ורעדה. הוא ירק מפיו את הסיגריה וקרא: "הלא מריח כאן יין נסך! פעו! אחי רבי אי"ש החליט לברר את הדברים ביסודיות, ואחר חודשים ארוכים גילה כי אכן, בתהליך הייצור מזלפים יין על עלי הטבק...

(בית אמי)

אם נבקש למצוא אדם אשר קיים את הפסוק 'בכל דרכך דעה', וכל מעשיו היו לשם שמים על פי רצון ה' - הרי עומדת לנגד עינינו דמותו המאירה של הסטייפלר - סבא. כל פסיעה וכל תנועה שלו היו מחושבות מתוך יראת שמים מופלגת, ומפני כל אלו זכה גם לסייעתא דשמיא.

אפילו נושא שולי כעישון - כמה דקדוקים וזהירויות היו כרוכים בו! סבא היה מעשן מפעם לפעם. הוא הורגל בכך בבחרותו כאשר לא היה לו מה לאכול, והסיגריות השיבו את נפשו הרעבה. אמנם בהיותו חתן כתב לו החזון איש: "הנני חושב כי עישון הטבק קשה לנשימה ומעבה את מקום הריאות, ולכן יש לפרוש מזה". (החזון איש כתב זאת עשרות שנים לפני שנודע כי העישון מסוכן מאוד!) אולם סבא הסביר לחזון איש את הצורך שלו בעישון. רק בשנותיו האחרונות חדל מלעשן. והנה נוכל לראות עד כמה דקדק

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

בנייה ותיקוני בנין בחול המועד לצורך החג

סכנת נפשות, וכגון שיכול לנעול את פתח הגג באופן שאיש לא יוכל לעלות אליו. ואף דירה שניזוקה באופן שלא ניתן לדור בה בחג, אסור לשפצה בחג באופן של מעשה אומן.

אולם, בנייה ותיקוני בנין באופן של 'מעשה הדיוט', מותרות כאשר אין בהן טירחה יתרה, ובלבד שהן נעשות לצורך החג.

[שו"ע תקלט, א, משנ"ב א רד; וראה שם, ז; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 5 ו 7]

בנייה ותיקוני בנין באופן של 'מעשה אומן', דהיינו בצורה הדורשת ידיים מאומנות ומקצועיות, אסורים בחול המועד אף לצורך החג.

ומדברי הפוסקים נראה שכך הדין אף במקום שהבנייה היא מצוה, כגון עשיית מעקה בגובה עשרה טפחים לגג; אם אין בדבר

האם מותר להתקין סורגים בחלונות בחול המועד?

מותר לתקנם בחול המועד כרגיל.

וכן תיקון קרע באיטום הגג, וכיצא בו, הגורמים לחדירת מים אל תוך הבית בשעת ירידת גשמים - מותר הן מפני הנזק שהם גורמים, והן מפני שמגורים בצורה כזו הם בלתי נסבלים, ונחשבים כצורך הגוף, כמו אוכל וכיצא בו.

[שו"ע תקלט א רד, משנ"ב ה ריג, וביה"ל ד"ה סדקים; ביאורים ומוספים דרשו, 13]

בהמשך לאמור: בנייה ותיקוני בנין לשם מניעת הפסד כספי או נזק משמעותיים - מותרים בחול המועד אף באופן של 'מעשה אומן', ואף אם היה ניתן לתקן לפני החג, כדין 'דבר האבד'; ובלבד שלא ישאיר את ביצוע התיקון בכוונה תחילה לימי חול המועד. ולכן, לדוגמה, סורגי חלון שנשברו, או מנעול של דלת שהתקלקל, וכדומה - במקום שבו יש חשש לפריצה של גנב,

באילו מקרים התירו חכמים להרוס מבנה בחול המועד ואף לבנותו מחדש?

חיים לשטח חקלאי.

ואף מבנה רעוע שאינו מהווה סכנה, אלא שקיים חשש מוצק כי הדבר יגרום להפסד או לנזק, וכגון שער שנועד למנוע חדירת גנבים, ועתה ניתן לפורצו בקלות, וסביר שאכן כך יתרחש כבר בימי חול המועד - מותר להרוס ולבנותו מחדש.

[שו"ע תקלט, א, משנ"ב ה, ושעה"צ ו]

מבנה רעוע המט ליפול ומהווה סכנה לעוברים ושבים, מותר להרוסו בחול המועד; והתירו חכמינו ז"ל אף לבנותו מחדש, כיון שאילו לא התירו זאת, ימנעו מלהורסו, ויבואו לידי סכנה; ובמקרים רבים ההיתר הוא גם מחמת הנזק הנגרם בהעדר המבנה - כדין 'דבר האבד' - וכגון שמדובר בגדר המונעת חדירת בעלי

* המרת מטבע אקראית בין איש לרעהו, מותרת בחול המועד אף שלא לצורך החג; אולם, המשתכר בקביעות מהמרת מטבע (צ'ינג'), אסור לו לעסוק בכך בחול המועד.
* מותר 'למשוך' כסף מזומן בחול המועד מחשבון הבנק, לצורך שימוש בו בחג; אך לכתחילה, ראוי לבצע לפני החג משיכה של כל הכסף המזומן הנדרש לחג.
* כל עיסקת רכישה שבה המוכר, המתווך, או אף המוביל של המוצר הנרכש, זקוקים לרווחם על מנת לקנות את צורכי החג - מותר לבצעה בחול המועד, ובתנאי שכוונת כל הצדדים היא גם לשם המטרה האמורה, ולא רק לצורך עצמם.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם בזמננו מותר לעשן סיגריות ביום טוב?

ובזמננו, שהמודעות לנזקי העישון הולכת ומתרבה, לאור המחקרים הרפואיים, ובעקבות החוקים השונים שנחקקו בנושא - יתכן שאף לדעת הפוסקים שהקלו בזמנם, אסור מדאורייתא לעשן ביום טוב.

ואף בנוגע לימות החול, כבר מנה החפץ חיים בזמנו - עוד בטרם היה ידוע על נזקי העישון לבריאות - מספר סיבות שמחמתן ראוי להתנזר מעישון סיגריות.

[ביה"ל תקיא, ד, ד"ה אין; ביאורים ומוספים דרשו 30]

כפי שלמדנו, כל מלאכה המותרת ביום טוב, אינה מותרת אלא לצורך 'השווה לכל נפש'. ובהקשר זה, דנים הפוסקים בנוגע לעישון סיגריות ביום טוב, אשר כרוך במלאכת 'המבעיר' בכל שאיפה ושאיפה שבמהלך העישון.

לדעת פוסקים רבים, מאחר ורבים מתנזרים מהעישון, ובנוסף, מתברר יותר ויותר כי העישון מזיק לבריאות - אין העישון נחשב לדבר השווה לכל נפש. ויש חולקים.

הלוח היומי

ו' בטבת | הרה"ק רבי יחזקאל שרגא ב"ר חיים משינאווא זצ"ל בעל 'דברי יחזקאל'

יארצייט:

תרמ"ז: הגאון רבי מתתיהו ב"ר שמואל שטראשון זצ"ל מווילנא
תרנ"ט: הרה"ק רבי יחזקאל שרגא ב"ר חיים משינאווא זצ"ל בעל 'דברי יחזקאל'
תרע"ג: הרה"ק רבי מנחם מאניש ב"ר אליעזר צבי מקומרנא זצ"ל
תר"פ: הרה"ק רבי חיים שלמה ב"ר יהוסף מקוסון זצ"ל
תרפ"ה: הרה"ק רבי אהרן ישעיה ב"ר צבי אביגדור פייש מהאדאס זצ"ל בעל 'פרח מטה אהרן'
תרצ"ג: הרה"ק רבי אלטר ישראל שמעון ב"ר יעקב מנובומינסק זצ"ל בעל 'תפארת איש'

יארצייט הרה"ק רבי יחזקאל שרגא ב"ר חיים הלברשטם משינאווא בעל ה"דברי יחזקאל"

טעות מצויה אצל אנשים

הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא אמר: "יש טעות גדולה בין אנשי העולם, ואפילו בין יראי ה', כי דעתם שאם יש לאדם דאגה קטנה, אפשר להיות בוטח בה', אך אם מוטל עליהם דאגה גדולה, שצריכים ממון הרבה או דבר גדול אחר, כבר אבדה מדת בטחונם בה', אבל זו טעות גדולה.

(דברי יחזקאל - הליכות והלכות ערך אמונה עמ' תכב)

נשתדל בכל דבר שאנו זקוקים לו, קטן וגדול, להתחזק בבטחון בהשי"ת, שהרי הוא משגיח עלינו ודואג לכל צרכינו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il